

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 30-06-2020
Enhed: SPOLD
Sagsbeh.: DEPAJU
Sagsnr.: 2008102
Dok. nr.: 1260131

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 8. juni 2020 stillet følgende spørgsmål nr. 1232 (Alm. del) til sundheds- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Thomas Jensen (S).

Spørgsmål nr. 1232:

”Ministeren bedes få Sundhedsstyrelsen til at redegøre for, hvilken viden man i dag har om lavdosis- henhold vis højdosis-scanningers evne til at opdage lungekræft ”

Svar:

Mit ministerium har anmodet om bidrag fra Sundhedsstyrelsen, som oplyser følgende:

”Det antages, at spørgsmålet skal forstås som et ønske om, hvilken viden der ligger til grund for billeddiagnostiske udredningsmetoder, der kan påvise lungekræft jf. besvarelsen af SUU alm. del. 1231. Der er således tale om 4 situationer, hvor billeddiagnostisk udredning kan anvendes:

- *Ved alarmsymptomer, der giver mistanke om lungekræft: Den faglige standard er beskrevet i pakkeforløb for lungekræft*
- *Ved uspecifikke symptomer, der giver mistanke om alvorlig sygdom, som f.eks. kan være kræft: Den aktuelle faglige standard er beskrevet i styrelsens diagnostiske pakkeforløb*
- *Ved uspecifikke symptomer, hvor der ikke er konkret mistanke om alvorlig sygdom: Der vælges typisk en billeddiagnostisk modalitet ud fra konkret vurdering og visitation*
- *Personer uden symptomer, men som har risikofaktorer: systematisk screening, som kun bør gives som led i et screeningsprogram, en videnskabelig protokol eller lignende (der skelnes mellem opportunistisk og systematisk screening).*

I forhold til den første gruppe, hvor man ønsker at be- eller afkræfte mistanken om lungekræft, har Dansk Lunge Cancer Gruppe på baggrund af den eksisterende litteratur og praktisk erfaring konkluderet, at den mest præcise billeddiagnostik for påvisning og udelukkelse af lungekræft er fulddosis CT-skanning med kontrast af brystkasse og øvre del af maveregion med en nøjagtighed (eller rettere sensitivitet, som måler andelen af påviste positive tests, som er korrekt identificeret som sådanne, altså sandt positive tests) på ca. 99% i henhold til konsensus. Det er bl.a. dokumenteret i en retrospektiv opgørelse af patienter med lungekræft på et større lokalsygehus i Holland, at CT-skanning som undersøgelse for lungekræft er mere sikker end røntgen af lungerne.

Desuden fremgår af seneste opdatering af NICE Guideline for udredning af lungecancer – i det interaktive flowchart - at den indledende undersøgelse ved mistanke om

lungecancer er fulddosis CT-skanning med kontrast af brystkasse og øvre del af mave-region. Dansk Lunge Cancer Gruppe understreger endvidere, at centrale dele af brystkassen, hvor lungekræft i nogle tilfælde starter, ikke kan vurderes på en lavdosis CT-skanning, hvorfor en centralt beliggende tumor kan overses.

Der er desuden gennemført studier af lavdosis CT-skanning anvendt på screeningspopulationer, dvs. på raske personer. I det nyligt publicerede hollandske NELSON studie vedr. screening for lungekræft med lavdosis CT-skanning samt i NLST studiet fra USA vurderes sensitiviteten (nøjagtigheden, dvs. sandt positive fund) af lavdosis CT-skanning til påvisning af lungekræft at være ca. 95%. Det danske lungekræftscreeningsforsøg (DLCST), publiceret i 2012, viste, at flere patienter i tidligt stadie og bedre overlevelse for patientpopulationen ikke nødvendigvis fører til lavere dødelighed for befolkningen, som patienterne kommer fra. Desuden kan centrale tumorer overses ved anvendelse af lavdosis CT-skanning.

I forhold til en undersøgelse med mere bredt fokus, og hvor sigtet således er bred differentialdiagnostik hos patienter med uspecifikke symptomer, og hvor man ikke mistænker kræft, er der endnu ikke offentliggjort resultater i anerkendte fagtidsskrifter baseret på fagfællesbedømmelser, der i tilstrækkeligt omfang kan understøtte anvendelse af lavdosis CT-skanning.

I det omfang, hvor der systematisk indføres nyt tilbud som f.eks. lavdosis CT-skanning frem for røntgen af thorax, er det Sundhedsstyrelsens klare holdning, at balancen mellem gavnlige og skadelige virkninger bør dokumenteres, og at systematiske tilbud bør gives i protokolleret regi med klart definerede kriterier, effektmål, dataanalyse, publikation m.v. jf. Sundhedsstyrelsens 'Vejledning om indførelse af nye behandlinger i sundhedsvæsenet' fra juli 1999."

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Annemette Juul